

Εκπαίδευση για την αλλαγή

Η εκπαίδευση πλέον δεν στοχεύει στην βελτίωση των μαθητικών αποδόσεων αλλά στη βελτίωση του κόσμου γενικότερα, ώστε κάθε άτομο να αποτελεί ενεργό μέρος αυτής της διαδικασίας. Η ιδέα της εκπαίδευσης ατόμων για ένα δημόσιο αγαθό προκύπτει όταν η Παιδεία επισημαίνεται ως παγκόσμιο κοινό αγαθό. (UNESCO, 2015)

Erasmus+ KA1, Βαρκελώνη, Ισπανία
01/08/2022 - 05/08/2022

Δ.Π.Ε. Θεσπρωτίας

Δεξιότητες του 21ου αιώνα

- Η επιστήμη και οι τεχνολογικές εξελίξεις έχουν αλλάξει τον κόσμο ως η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση. Οι κοινωνίες και οι οικονομίες αλλάζουν μορφή. Η βελτίωση της οικονομικής ανάπτυξης και της εθνικής ανταγωνιστικότητας επιζητούν ένα καινοτόμο σύστημα μάθησης, στο οποίο οι αυριανοί πολίτες θα διαθέτουν δεξιότητες μάθησης και καινοτομίας του 21ου αιώνα (Haryani et al., 2021; Supena, Darmuki & Hariyadi, 2021).

Δεξιότητες του 21ου αιώνα

- Οι δεξιότητες του 21ου αιώνα είναι η κριτική σκέψη, η συνεργασία, η επικοινωνία και η δημιουργικότητα (Haryani et al., 2021; Salama, 2019).
- Η ανάγκη για δεξιότητες του 21ου αιώνα έχει τεκμηριώσει την ανάγκη εκπαίδευσης των μαθητών σε δεξιότητες κριτικής σκέψης, επικοινωνίας, συνεργασίας και δημιουργικότητας. Οι παραγωγικοί πολίτες του αύριο είναι οι σημερινοί μαθητές που είναι κριτικοί στοχαστές, ικανοί επικοινωνιακά, πολιτιστικά ενεργοί, συνεργατικοί και δημιουργικοί (Kutaka-Kennedy, 2015).

Κριτική σκέψη

- Η κριτική σκέψη είναι η ικανότητα του ατόμου να χρησιμοποιεί την ανάλυση επιχειρημάτων και να παρέχει ερμηνείες που βασίζονται σε ορθολογικές αντιλήψεις, στην ανάλυση υποθέσεων και στη λογική. Η ικανότητα της κριτικής σκέψης συνδέεται με την παρακίνηση των μαθητών να επιλύουν προβλήματα (Supena, Darmuki & Hariyadi, 2021).
- Η ικανότητα κριτικής σκέψης συνδέεται με τις μεταγνωστικές δραστηριότητες και ικανότητες του ατόμου (Salama, 2019).
- Η κριτική σκέψη είναι αυτοκαθοδηγούμενη, αυτοπειθαρχούμενη, αυτοκατευθυνόμενη, αυτοπαρακολουθούμενη και αυτοδιορθωτική (Supena, Darmuki & Hariyadi, 2021)

Συνεργασία

- Η συνεργασία σχετίζεται με την κατανομή των μαθητών σε μικρές ομάδες εργασίας προκειμένου να εργαστούν μαζί ώστε να μεγιστοποιήσουν την ατομική αλλά και την ομαδική τους μάθηση. Η συνεργατική μάθηση έχει γίνει χαρακτηριστικό της προοδευτικής εκπαίδευσης και ουσιαστικό συστατικό της αποτελεσματικής διδασκαλίας και μάθησης (Salama, 2019).
- Η συνεργασία σχετίζεται με το αίσθημα του ανήκειν στην ομάδα, δηλαδή την κατανόηση της ανάγκης των άλλων για την ολοκλήρωση των εργασιών και την επίτευξη των στόχων, αναπτύσσοντας έτσι την αντίληψη της θετικής αλληλεξάρτησης (Franco, Vieira & Tenreiro-Veieira, 2018; Salama, 2019).

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Η επικοινωνία είναι η τρίτη δεξιότητα του 21ου αιώνα και αναφέρεται σε οποιαδήποτε διαδραστική αμοιβαία προσπάθεια δύο συνομιλητών να διαπραγματευτούν ένα νόημα σε διαφορετικές καταστάσεις επικοινωνίας (Salama, 2019; Supena, Darmuki & Hariyadi, 2021).
- Η επικοινωνία αφορά την ικανότητα του ατόμου να κατανοήσει το νόημα και να εκφράσει τις δικές του σκέψεις, ιδέες και απόψεις με σαφήνεια και ακρίβεια χρησιμοποιώντας τον προφορικό λόγο, τον γραπτό αλλά και μη λεκτικές μορφές επικοινωνίας, σε πολλαπλά πλαίσια χρησιμοποιώντας μια ποικιλία μέσων (Salama, 2019; Supena, Darmuki & Hariyadi, 2021).

Δημιουργικότητα

- Η δημιουργική σκέψη σχετίζεται με την ικανότητα του ατόμου να σχεδιάζει πρωτότυπους και χρήσιμους τρόπους εκτέλεσης καθημερινών δραστηριοτήτων, εφαρμόζοντας καινοτόμες λύσεις και νέες προσεγγίσεις στα εκάστοτε προβλήματα. Παράλληλα το άτομο παραμένει ανοιχτό στην εισήγηση επιθυμητών λύσεων από τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας, παραμένοντας προσηλωμένο στον αρχικό στόχο. Συχνά συνδέεται με τη φαντασία, την απόκλιση, την πνευματικότητα, την έλλειψη συμβατικότητας, την πρωτοτυπία και την ευελιξία (Franco, Vieira & Tenreiro-Veieira, 2018; Hana & Hacene, 2017; Salama, 2019).

Εκπαίδευση και δεξιότητες 4C

- Η εκπαίδευση θα πρέπει να ενθαρρύνει όλα τα σχολεία να οργανώσουν την εκπαίδευση εστιάζοντας στην ενσωμάτωση των δεξιοτήτων 4C και να έχει διασφαλιστεί πως οι εκπαιδευτικοί έχουν διδαχτεί με βιωματικό τρόπο τις δεξιότητες. (Franco, Vieira & Tenreiro-Veieira, 2018; Haryani, 2021).
- Κρίσιμος είναι ακόμα ο ρόλος της συνεργασίας των εκπαιδευτικών για την ολοκληρωμένη διδασκαλία των δεξιοτήτων 4C. Οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν την αξία της συνεργασίας ως ομάδας και τη δημιουργία δικτύου ανταλλαγής πληροφοριών για τη νέα εκπαίδευση (Franco, Vieira & Tenreiro-Veieira, 2018; Haryani, 2021).

Συγκέντρωση & Προσοχή - Έννοιες Αλληλένδετες

- Προσοχή είναι η ικανότητα του ατόμου να επικεντρώνεται στην πληροφορία και στο γνωστικό έργο που έχει μπροστά του, αγνοώντας δευτερεύοντα στοιχεία και ερεθίσματα.
- Είναι ταυτόχρονα η ικανότητα του ατόμου να εστιάζει και να συγκεντρώνεται σε ένα ερέθισμα για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.
- Η αδυναμία συγκέντρωσης αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα στην μαθησιακή διαδικασία, καθώς ο μαθητής δυσκολεύεται στις απαιτήσεις του σχολείου.

Ρόλος προσοχής και συγκέντρωσης στη σχολική τάξη

- Σημαντικός είναι ο ρόλος και των δύο στοιχείων στην επιτυχία και την καλύτερη επίδοση των μαθητών .
- Οι διαδικασίες αυτές επιτρέπουν στους μαθητές να αποκλείουν άσχετες πληροφορίες (εξωτερικούς θορύβους, εσωτερικές σκέψεις) και να εστιάζουν σε αυτά που λέγονται από το δάσκαλο, τον εκπαιδευτικό, τον παιδαγωγό.

Δυσκολία στην προσοχή και στη συγκέντρωση

- Οι διαδικασίες αυτές δεν είναι επαρκώς αναπτυγμένες στις περιπτώσεις μαθησιακών δυσκολιών, στη Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητας καθώς και στις δυσκολίες γλωσσικής ανάπτυξης.
- Δημιουργούνται επιπρόσθετες ανάγκες κατά τη διδασκαλία.
- Ο ρόλος των εκπαιδευτικών είναι κρίσιμος ώστε να καταφέρουν μέσω στρατηγικών να διατηρήσουν την προσοχή και τη συγκέντρωση των μαθητών τους.

Δραστηριότητα 1η

Το παιχνίδι της προσοχής

Φτιάχνουμε χαρτάκια με οδηγίες που συνδέονται μεταξύ τους για κάθε μαθήτριά και μαθητή.

Παραδείγματα

- Αν ακούσεις την δασκάλα σου να λέει “Ξεκινάμε”, σηκώνεσαι και φωνάζεις “Ξεκινάμε”. Κάθεσαι πάλι στην θέση σου.
- Αν ακούσεις κάποιον συμμαθητή σου να λέει “Ξεκινάμε” και να κάθεται, πηγαίνεις στον πίνακα και γράφεις “Παίζουμε”. Κάθεσαι πάλι στην θέση σου.
- Αν σηκωθεί κάποιος συμμαθητής σου και γράψει στον πίνακα “Παίζουμε”, παίρνεις ένα στυλό από την έδρα της δασκάλας σου και κάθεσαι πάλι στην θέση σου.

Ο κανόνας είναι ό,τι κάνουμε ό,τι λέει το χαρτάκι μας. Μοιράζουμε τα χαρτάκια. Και το παιχνίδι ξεκινά.

Δραστηριότητα 2η

Χτυπάμε παλαμάκια

- Γράφει η δασκάλα μία πρόταση στον πίνακα. π.χ. Σήμερα μαθαίνουμε δραστηριότητες για την προσοχή και την συγκέντρωση.
- Κάθε μαθήτριά και μαθητής διαλέγει ένα γράμμα της πρότασης.
- Ξεκινάμε να φτιάχνουμε την πρόταση με παλαμάκια χωρίς να μιλάμε. (κάθε γράμμα και σημείο στίξης είναι ένα παλαμάκι, το κενό είναι δύο παλαμάκια).

Δραστηριότητα 3η Οριγκάμι

Η διαφορετικότητα είναι πλούτος

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Erasmus+

HELLENIC REPUBLIC
MINISTRY OF EDUCATION &
RELIGIOUS AFFAIRS
DIRECTORATE OF PRIMARY
EDUCATION OF THESSALY

- Δίνουμε σε όλες και όλους ένα χαρτί A4.
- Η δασκάλα δίνει κάποιες απλές οδηγίες κοινές για όλες και όλους όπως: Διπλώνουμε το χαρτί στα δύο. Έπειτα δημιουργούμε ένα τρίγωνο. Διπλώνουμε τις γωνίες του τριγώνου. Διπλώνουμε πάλι στα δύο.
- Δημιουργείται ένα σχήμα μοναδικό από κάθε μία και κάθε έναν.
- Συζήτηση για τις διαφορετικές κατασκευές.

Βιβλιογραφία

- Franco, A. & Vieira, R. M., & Tenreiro-Veieira C. 2018. Educating for critical thinking in university: The criticality of critical thinking in education and everyday life, *Educating for critical thinking in university: The criticality of critical thinking in education and everyday life, vol. 11 (2)*, pp. 131-144.
- Hana, N. & Hacene, H. 2017. Creativity in the EFL Classroom: Exploring Teachers' Knowledge and Perceptions, *Arab World English Journal, Vol 8(4)*, pp. 352-364.
- Harizaj, M. & Hajrulla, V. 2017. Fostering Learner's Critical Thinking Skills in EFL: Some Practical Activities, *European Scientific Journal, Vol. 13(29)*, pp. 126-133.
- Haryani, E., Cobern, W. W., PleasantsB, A-S. & Fetters M. K. 2021. ANALYSIS OF TEACHERS' RESOURCES FOR INTEGRATING THE SKILLS OF CREATIVITY AND INNOVATION, CRITICAL THINKING AND PROBLEM SOLVING, COLLABORATION, AND COMMUNICATION IN SCIENCE CLASSROOM, *JPII. 10 (1)*, pp. 92-102.

Βιβλιογραφία

- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2013). The impact of cooperative, competitive, and individualistic learning environments on achievement. In J. Hattie & E. Anderman (Eds.), *International handbook of student achievement* (372-374).
- Kutaka-Kennedy, J. 2015. A Proposed Model to Increase Creativity, Collaboration and Accountability in the Online Classroom: *International Journal of Information and Education Technology*, Vol. 5, No. 11, pp. 873-876.
- Makoelle, T. M. 2014. Pedagogy of Inclusion: A Quest for Inclusive Teaching and Learning, *Mediterranean Journal of Social Sciences*, Vol 5(20), pp. 1259-1267.

Βιβλιογραφία

- Salama, Embark Saleh 2019. 4Cs in the EFL Classroom, *University Bulletin, Vol. 4(21)*, pp. 57-80.
- Supena, I., Darmuki, A., Hariyadi, A. 2021. The Influence of 4C (Constructive, Critical, Creativity, Collaborative) Learning Model on Students' Learning Outcomes: *International Journal of instruction, Vol 14(3)*, pp. 873-892.
- UNESCO (2015). Rethinking education – Towards a global common good? Retrieved June 20, 2018, from <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002325/232555e.pdf>